

ลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการ บริหารงานในสถานศึกษากลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร

ทักษพร ช่วยชูวงศ์^{1*} และสมกุล ถาวรกิจ²

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามประเทศไทย

² อาจารย์ประจำ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามประเทศไทย

Corresponding author e-mail: thaksachoo@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 14 สิงหาคม 2568

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 29 สิงหาคม 2568

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 12 กันยายน 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา 2) ประสิทธิภาพการบริหารงานในสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ของลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในสถานศึกษา และ 4) แนวทางในการพัฒนาลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีพฤติกรรมผู้นำ อยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา โดยรวมมีผลสำเร็จอยู่ในระดับสูง 3) ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ที่ระดับสูง 0.657 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) แนวทางในการพัฒนาลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานของสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านวิสัยทัศน์ ผู้บริหารต้องวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน สร้างวิสัยทัศน์ กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน วัดผลได้และสร้างความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง 2) ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารต้องสร้างทีมงานส่งเสริมการทำงานเป็นทีม สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 3) ด้านความยืดหยุ่น ผู้บริหารต้องปรับตัว ปรับความคิด แก้ปัญหาและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาโรงเรียน 4) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผู้บริหารต้องเรียนรู้ฝึกฝน สร้างสภาพแวดล้อมและเครือข่ายกับผู้บริหารโรงเรียนอื่น ๆ 5) ด้านจิตนาการ ผู้บริหารต้องปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง และ 6) ด้านแรงจูงใจ ผู้บริหารต้องสร้างแรงจูงใจให้กลับบุคลากรในการทำงาน และสนับสนุนความเติบโตในหน้าที่การงาน

คำสำคัญ: ลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษา ประสิทธิภาพการบริหารงานในสถานศึกษา

CREATIVE LEADERSHIP CHARACTERISTICS OF SCHOOL ADMINISTRATORS THAT AFFECT THE EFFECTIVENESS OF SCHOOL ADMINISTRATION IN THE NORTH THONBURI DISTRICT, BANGKOK

Thaksaporn Chauychoowong^{1*} and Somkul Thawornkit ²

¹Master's Degree Student, Master of Education Program, Siam Technology College

²Lecturer, Master of Education Program, Siam Technology College

Corresponding author e-mail: thaksachoo@gmail.com

ABSTRACT

This research aimed to: (1) study the creative leadership characteristics of school administrators; (2) examine the effectiveness of school administration; (3) explore the relationship between creative leadership characteristics and administrative effectiveness; and (4) propose guidelines for developing creative leadership characteristics that impact administrative effectiveness.

The research results found that 1) The creative leadership characteristics of school administrators were found to have a high level of leadership behavior overall. 2) The effectiveness of school administration was found to be at a high level overall. 3) The relationship between creative leadership characteristics of school administrators that affect school administration effectiveness was found to have a high positive relationship at 0.657 with statistical significance at .01. 4) The guidelines for developing creative leadership characteristics of school administrators that affect school administration effectiveness consist of 1) Vision: School administrators must analyze the current situation, create a vision, set clear, measurable goals, and create understanding with those involved. 2) Teamwork: School administrators must build a team to promote teamwork, build mutual trust, and support the exchange of ideas. 3) Flexibility: School administrators must adapt, adjust their thinking, solve problems, and create new things to develop the school. 4) Creativity: School administrators must learn, practice, and create an environment and networks with school administrators from other schools. 5) Imagination: School administrators must adapt to change. 6) Motivation: School administrators must motivate personnel to work. and support career growth

Keywords: Creative Leadership Characteristics, School Administrators, Administrative Effectiveness in Schools

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดเกี่ยวกับความมุ่งหมายหลักการจัดการศึกษา สิทธิหน้าที่แนวทางการศึกษามาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญต่อการบริหารและการจัดการศึกษาโดยการอำนวยความสะดวก ประสานการจัดการศึกษากับบุคลากรประชาชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานองค์กรสถาบันอื่น ๆ เพื่อทำให้การศึกษามีบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ สังคมไทยยังมีความเหลื่อมล้ำสูง ก่อให้เกิดความแตกแยก การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ (เฉลิมชัย หาญกล้า, 2559, น. 15) ผู้นำจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จในทุกระดับของสังคมเพราะผู้นำเป็นผู้ริเริ่มการกระทำและการแสดงบทบาทที่สำคัญในการตัดสินใจขององค์กรการเป็นผู้นำในยุคโลกาภิวัตน์นี้ต้องคำนึงถึงการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ จนเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไปแล้วยังจะต้องให้ความสำคัญแก่การมีภาพลักษณ์ที่ดี และในปัจจุบันสิ่งที่ยังขาดอยู่คือการนั้นก็คือ

จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2566 พบว่าผลคะแนนโดยรวมยังอยู่ในระดับต่ำทุกรายวิชา โดยค่าเฉลี่ยคะแนนระดับประเทศ วิชาภาษาไทยอยู่ที่ 57.30 คะแนน วิชาภาษาอังกฤษ 37.32 คะแนน วิชาคณิตศาสตร์ 29.96 คะแนน และวิชาวิทยาศาสตร์ 40.75 คะแนน (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ องค์การมหาชน, 2566, น. 1) จะเห็นได้ว่าระดับคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำพื้นฐาน (O-NET) ระดับประเทศ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2566 มีเพียงรายวิชาภาษาไทยเท่านั้นที่มีผลคะแนนเกินร้อยละ 50 ส่วนอีก 3 รายวิชาด้านยังคงต่ำกว่าร้อยละ 50 ซึ่งสอดคล้องกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำพื้นฐาน O-NET 2566 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสถานศึกษากลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่พบว่ามีโรงเรียนจำนวน 37 โรงเรียน จากโรงเรียนทั้งหมด 91 โรงเรียน ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศในรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ (สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2566) จากข้อมูลที่ปรากฏสภาพปัญหาที่สถานศึกษาในกลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร กำลังเผชิญคือด้านผลสัมฤทธิ์ทางการของนักเรียน ซึ่งถือว่าเป็นผลโดยตรงในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านความขาดแคลนทั้งในด้านงบประมาณ ด้านบุคลากรและภาระงานที่มีมากของครูผู้สอนในโรงเรียน โดยปัญหาเหล่านี้เป็นความท้าทายของผู้บริหารสถานศึกษาที่ถือว่าเป็นผู้นำองค์กรที่จะต้องปรับตัวเอง ปรับกลยุทธ์ในการบริหารงาน คิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมทางการบริหารมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาของตนเองในทุกมิติ

ผู้วิจัยมีความสนใจจะศึกษาลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานในสถานศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร และผลที่ได้จากการศึกษาจะนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการปรับปรุงพัฒนาตนเองให้มีลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพื่อการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานในสถานศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในสถานศึกษากลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร

4. เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. ลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานในสถานศึกษากลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กัน

2. ลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในสถานศึกษากลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานครในระดับสูง

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Ash and Persall (2000, pp. 15-22) ทฤษฎีที่เกี่ยวกับลักษณะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ได้รับการพัฒนาบนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า “ในสถานศึกษาหนึ่งอาจมีผู้นำได้หลายคน ซึ่งแสดงบทบาทการใช้ภาวะผู้นำในลักษณะต่าง ๆ มากมายบทบาทภาวะผู้นำจึงมิได้จำเพาะเจาะจงแต่ผู้บริหาร เท่านั้น” แนวคิดนี้ยังมองว่า “ครูคือผู้นำ” (Teacher as Leaders) ได้แก่

1. การทำงานแบบทีมในการสืบเสาะหาความรู้ (Team Inquiry) หมายถึง บุคลากรจะต้องเป็นผู้ค้นคว้าหาความรู้ทั้งทางตรง หรือทางอ้อม ผู้บริหารจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกแนะนำและให้ความช่วยเหลือเท่าที่จำเป็น ประกอบด้วย กระบวนการที่สำคัญ ได้แก่ การสำรวจและการสร้างองค์ความรู้ใหม่ มีการบริหารแบบทีมงาน แสดงออกด้วยการรับฟัง

2. การร่วมมือกันแก้ปัญหา (Collaborative Problem Solving) หมายถึง การแก้ปัญหาร่วมกันตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป โดยนำผลประโยชน์ที่ต้องการเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการคิดเพื่อหาทางออก ซึ่งการแก้ปัญหา มีวิธีการและทางออกมากกว่าหนึ่งทางที่สามารถนำทุกฝ่ายไปสู่จุดที่พอใจ และได้รับผลประโยชน์สูงสุด

3. การจินตนาการภาพอนาคต ที่ควรเป็น (Imaging Future Possibilities) หมายถึง การมีมุมมองเป็นจินตภาพที่มองไปข้างหน้า หรือมองไปในอนาคต อาจจะทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ หรือกระบวนการทำงานที่เป็นรูปแบบใหม่ ช่วยให้ผู้บริหารได้มีแนวทางในการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. การตรวจสอบความเชื่อร่วมกัน (Examining Shared Beliefs) หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างความเชื่อถือไว้วางใจให้กับสมาชิกในองค์กร ด้วยการยึดการบริหารสากล เช่น คุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ ความเมตตา ความยุติธรรม และให้เกียรติผู้อื่น เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้แสดงความคิดเห็น รับฟังปัญหาและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

5. การใช้คำถาม (Asking Questions) หมายถึง กลวิธีการถามคำถามที่เป็นเครื่องมือสำหรับกระตุ้นให้บุคลากรตอบคำถามโดยใช้กระบวนการคิดค้นคว้าด้วยตนเอง โดยการตั้งคำถามและตอบคำถาม เพื่อให้เกิดกระบวนการคิดค้นคว้าหาคำตอบเพื่อแก้ปัญหา และสรุปแนวคิดได้ด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาความคิดในระดับสูง และความคิดสร้างสรรค์ของบุคลากร

6. การรวบรวมวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล (Collecting Analyzing and Interpreting Data) หมายถึง การนำข้อมูลที่ทำเป็นรายงานสรุปผลไว้แล้วมาวิเคราะห์แปลความหมาย โดยการเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานกิจกรรมอื่นที่ดำเนินคล้ายกันในรอบระยะเวลาเดียวกัน และนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนงานในอนาคตเพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพบรรลุตามเป้าหมายขององค์กร

Nardacchione (2021, pp. 47-59) ทฤษฎีนี้เป็นรูปแบบของการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล โดยมีแนวคิดที่ว่าความคิดสร้างสรรค์นั้นมีอยู่ในมนุษย์ทุกคนและสามารถพัฒนาให้สูงขึ้นได้ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ตามรูปแบบอูต้า (AUTA) ประกอบด้วย

1. การตระหนัก (Awareness) คือ ตระหนักถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ที่มีต่อตนเอง สังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคต และตระหนักถึงความคิดสร้างสรรค์ที่มีอยู่ในตนเองด้วย

2. ความเข้าใจ (Understanding) คือ มีความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์

3. เทคนิควิธี (Techniques) คือ การรู้เทคนิคในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทั้งที่เป็นเทคนิคส่วนบุคคล และ เทคนิคที่เป็นมาตรฐาน

4. การตระหนักในความจริงของสิ่งต่าง ๆ (Actualization) คือ การรู้จักหรือ ตระหนักในตนเอง พอใจในตนเอง และพยายามใช้ตนเองและพยายามใช้ตนเองเต็มศักยภาพ รวมทั้ง การเปิดกว้างรับประสบการณ์ต่าง ๆ โดยมีการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม การตระหนักถึงเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

บงกช วิจบ (2560, น. 47) ได้ศึกษาลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ผลการศึกษาพบว่าลักษณะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 10 ลักษณะ ดังนี้ 1) วิสัยทัศน์ 2) การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี 3) ความยืดหยุ่น 4) จินตนาการ 5) การทำงานเป็นทีม 6) การไว้วางใจ 7) การสื่อสาร 8) การบริหารเวลา 9) การเจรจาต่อรอง 10) ความสามารถในการสื่อสาร

รอชียะห์ ลาเต๊ะ (2561, น.44) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้คือ 1) ด้านจินตนาการ 2) ด้านความยืดหยุ่น 3) ด้านวิสัยทัศน์ 4) ด้านแรงจูงใจ และ 5) ด้านความไว้วางใจ

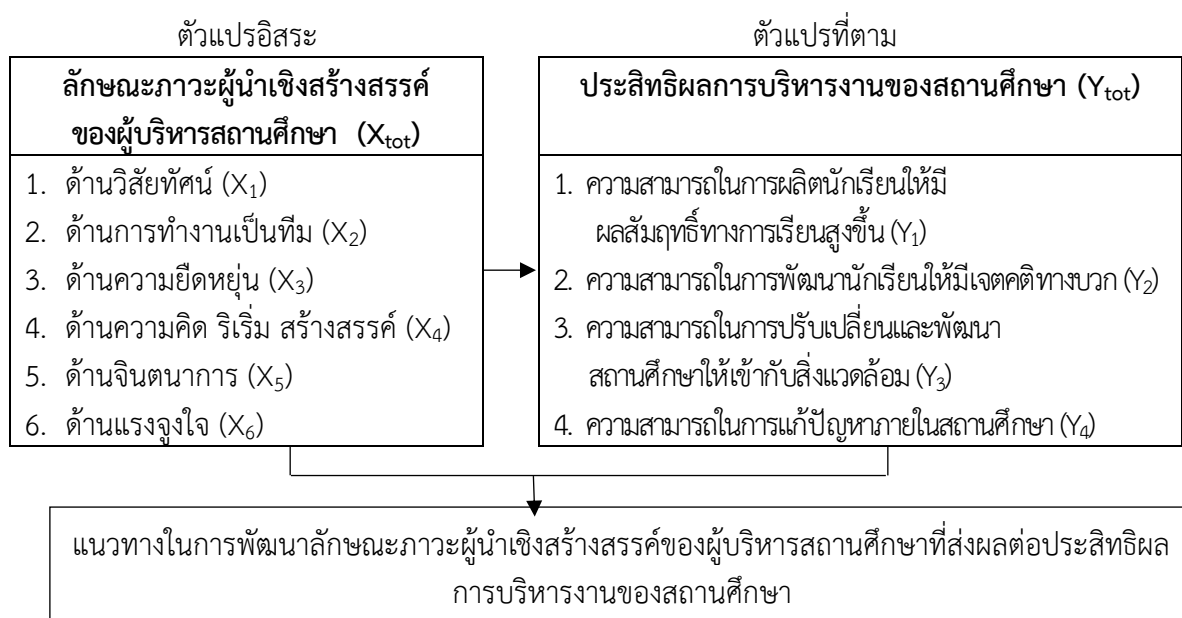
วินา สุทธิโพธิ และจักรกฤษณ์ โปตาพล (2561, น. 99-114) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความยืดหยุ่น และปรับตัว 2) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 3) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 4) ด้านการทำงานเป็นทีม 5) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

Sousa (2003, p. 56) ได้กล่าวถึง ลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) สติปัญญา (Intelligence) 2) ความยืดหยุ่น (Flexibility) 3) แรงจูงใจ (Motivation) และ 4) การแก้ปัญหา (Problem Solving)

Hoy and Miskel (2008, p. 298) ได้กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวกสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก พร้อมทั้งแก้ปัญหาต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาได้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี ซึ่งเป็นการพิจารณาทั้งระบบ

Gibson, Reimold and Stevens (1998, pp. 787-790) กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพเป็นเรื่องของการกระทำใด ๆ ที่มีความมุ่งหมายจะได้รับผลอะไรสักอย่างให้เกิดขึ้น การกระทำหรือความพยายามจะมีประสิทธิภาพสูงต่ำเพียงใดขึ้นอยู่กับว่า ผลที่ได้รับนั้นตรงครบถ้วนทั้งเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพและใช้พลังงานมาน้อยเพียงใด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือ ครูในสถานศึกษากลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,744 คน ปีการศึกษา 2567 (สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2567)

กลุ่มตัวอย่าง เชิงปริมาณ คือ ครูในสถานศึกษากลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 317 คน ที่ได้จากการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากเพื่อคำนวณหาสัดส่วนเลือกบุคคลผู้ให้ข้อมูลในแต่ละโรงเรียน และเชิงคุณภาพ คัดเลือกจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในสถานศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ และเชิงคุณภาพ เป็นแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในสถานศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด (Opened Form)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจากสถานศึกษาด้วยตนเอง และเชิงคุณภาพได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในสถานศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ความถี่ ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลการบริหารงานของสถานศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation Coefficient)
4. การวิเคราะห์ลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในสถานศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)
5. วิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในสถานศึกษา จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยวิเคราะห์เชิงเนื้อหาที่มีความสอดคล้องใกล้เคียงกัน (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม และรายด้าน

(n = 317)

ลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ด้านวิสัยทัศน์	4.21	.93	มาก	6
2. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.26	.86	มาก	5
3. ด้านความยืดหยุ่น	4.35	.84	มาก	3
4. ด้านความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์	4.34	.90	มาก	4
5. ด้านจินตนาการ	4.54	.76	มากที่สุด	1
6. ด้านแรงจูงใจ	4.48	.82	มาก	2
รวม	4.36	.85	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมมีพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านจินตนาการ ($\bar{X} = 4.54$) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านแรงจูงใจ ($\bar{X} = 4.48$) ด้านความยืดหยุ่น ($\bar{X} = 4.35$) ด้านความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.34$) ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.26$) และด้านวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ($\bar{X} = 4.21$)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลการบริหารงานของสถานศึกษาในกลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม และรายด้าน

(n = 317)

ประสิทธิผลการบริหารงาน ของสถานศึกษา	ระดับการบรรลุผลสำเร็จ			
	$\bar{X}$	S.D.	ความ หมาย	อันดับ
1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	4.46	.84	สูง	3
2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก	4.41	.81	สูง	4
3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนพัฒนาสถานศึกษาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม	4.49	.79	สูง	1
4. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	4.49	.81	สูง	2
รวม	4.46	.81	สูง	

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานของสถานศึกษาในกลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมมีการบรรลุผลสำเร็จ อยู่ในระดับสูง ($\bar{X}$ = 4.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนพัฒนาสถานศึกษาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}$ = 4.49) รองลงมาคือ ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.49) และความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ($\bar{X}$ = 4.46) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ($\bar{X}$ = 4.41)

ตารางที่ 3 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนของตัวแปรลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานของสถานศึกษาในสถานศึกษากลุ่มกรุงเทพมหานคร

(n = 317)

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X _{tot}	Y _{tot}
X ₁	1.00							
X ₂	.764**	1.00						
X ₃	.795**	.909**	1.00					
X ₄	.736**	.846**	.898**	1.00				
X ₅	.679**	.832**	.824**	.831**	1.00			
X ₆	.574**	.698**	.758**	.685**	.697**	1.00		
X _{tot}	.871**	.936**	.955**	.910**	.878**	.790**	1.00	
Y _{tot}	.536**	.590**	.603**	.592**	.508**	.729**	.657**	1.00

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม (X_{tot}) มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับตัวแปรประสิทธิผลการบริหารงานของสถานศึกษาใน

สถานศึกษาในกลุ่มกรุงเทพมหานครโดยภาพรวม (Y_{tot}) อยู่ในระดับสูง 0.657 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษาในกลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม (Y_{tot})

แหล่งของความแปรปรวน	df	Sun of Squares	Mean Square	F	Sig
Regression	6	125.220	20.870	311.223**	.000
Residual	310	20.788	.607		
Total	316	146.008			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ตัวแปรพยากรณ์ ลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษาในกลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวม (Y_{tot})

ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	β	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่	2.130	.103		2.074**	.000
1. ด้านแรงจูงใจ (X_6)	.711	.035	.714	13.543**	.000
2. ด้านจินตนาการ (X_5)	.226	.046	.225	4.862**	.000
3. ด้านการทำงานเป็นทีม (X_2)	.154	.050	.173	3.071**	.000
4. ด้านความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ (X_4)	.088	.047	.108	1.854**	.000
5. ด้านความยืดหยุ่น (X_3)	.086	.069	.095	1.248**	.000
6. ด้านวิสัยทัศน์ (X_1)	.033	.039	.039	0.847**	.000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 5 ตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเข้าสมการ คือ ด้านแรงจูงใจ (X_6) ด้านจินตนาการ (X_5) ด้านการทำงานเป็นทีม (X_2) ด้านความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ (X_4) ด้านความยืดหยุ่น (X_3) และ ด้านวิสัยทัศน์ (X_1) ในลักษณะนี้แสดงว่า ด้านแรงจูงใจ (X_6) ด้านจินตนาการ (X_5) ด้านการทำงานเป็นทีม (X_2) ด้านความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ (X_4) ด้านความยืดหยุ่น (X_3) และด้านวิสัยทัศน์ (X_1) ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษาในกลุ่มกรุงเทพมหานครโดยภาพรวม (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยสามารถเขียนเป็นรูปแบบสมการวิเคราะห์การถดถอยได้ดังนี้

$$\hat{Y}_{tot} = 2.130 + 0.711 (X_6) + 0.226 (X_5) + 0.154 (X_2) + 0.088 (X_4) + 0.086 (X_3) + 0.033 (X_1)$$

จากการที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) แนวทางในการพัฒนาลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษา แล้วทำการสรุปแนวทางนั้น ประกอบด้วย 1) ด้านวิสัยทัศน์ 5 แนวทาง 2) ด้านการทำงานเป็นทีม 6 แนวทาง 3) ด้านความยืดหยุ่น 4 แนวทาง 4) ด้านความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ 5 แนวทาง 5) ด้านจินตนาการ 5 แนวทาง และ 6) ด้านแรงจูงใจ 5 แนวทาง รวมมีแนวทางในการพัฒนาทั้งสิ้น 6 ด้าน 30 แนวทาง

การอภิปรายผลการวิจัย

1. ลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมมีพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพีระภัทร พิมพ์คำและคณะ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษาในกลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมมีการบรรลุผลสำเร็จ อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของอนุสรณ์ สุทธหลวงและคณะ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษาในกลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม (X_{tot}) มีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ที่ระดับสูง 0.657 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของอนุสรณ์ สุทธหลวง และคณะ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy}=.791$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษาในกลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 6 ด้าน สามารถทำนายประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษาโดยภาพรวม ได้ร้อยละ 85.5 ในลักษณะนี้แสดงว่า ด้านแรงจูงใจ ด้านจินตนาการ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น และด้านวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษาในกลุ่มกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของพรสุดา ฝากาผิดและคณะ (2567) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี คือ การมีจินตนาการ และการมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถพยากรณ์ตัวแปรประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีได้ร้อยละ 42.6

5. แนวทางในการพัฒนาลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานของสถานศึกษา แล้วทำการสรุปแนวทางนั้น ประกอบด้วย 1) ด้านวิสัยทัศน์ 5 แนวทาง 2) ด้านการทำงาน เป็นทีม 6 แนวทาง 3) ด้านความยืดหยุ่น 4 แนวทาง 4) ด้านความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ 5 แนวทาง 5) ด้านจินตนาการ 5 แนวทาง และ 6) ด้านแรงจูงใจ 5 แนวทาง รวมมีแนวทางในการพัฒนาทั้งสิ้น 6 ด้าน 30 แนวทาง

องค์ความรู้ใหม่

ลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของสถานศึกษา และแนวทางในการพัฒนาพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสถานศึกษา มีแนวทางในการพัฒนาทั้งสิ้น 6 ด้าน 30 แนวทาง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง ลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานในสถานศึกษา กลุ่มเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 ด้านวิสัยทัศน์ ผู้บริหารต้องวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพึงพอใจของผู้ปกครองและผู้เรียน สภาพแวดล้อมทางกายภาพและทรัพยากรที่มีอยู่ วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของโรงเรียน นำมาสร้างวิสัยทัศน์ เช่นการกำหนดแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน ประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และปรับปรุงแผนปฏิบัติการตามความเหมาะสม

1.2 ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารต้องส่งเสริมการทำงานร่วมกัน เพื่อให้การทำงานบรรลุเป้าหมาย แบ่งปันภาระงานและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น การสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน

1.3 ด้านความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ผู้บริหารต้องฝึกฝนทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ เข้าร่วมกิจกรรมที่ช่วยฝึกฝนทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ เช่น การทำ Brain Storming การเล่นเกมที่กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์

1.4 ด้านความยืดหยุ่น ผู้บริหารต้องยืดหยุ่นในการแก้ปัญหาสามารถวิเคราะห์ปัญหา และหาแนวทางแก้ไขที่หลากหลายตามสถานการณ์ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การปรับเปลี่ยนการทำงานรูปแบบใหม่ ๆ

1.5 ด้านแรงจูงใจ ผู้บริหารต้องจูงใจให้บุคลากรในโรงเรียนสามารถเผชิญกับปัญหา อุปสรรค และความท้าทายต่าง ๆ เช่น การแบบอย่างที่ดีในการทำงาน

1.6 ด้านจินตนาการ ผู้บริหารต้องสร้างจินตนาการโดยการเข้าร่วมกิจกรรมที่กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ เช่น การเข้าร่วมเวิร์คช็อป การสัมมนา หรือการอบรม

1.7 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ผู้บริหารควรส่งเสริมนักเรียนมีความกระตือรือร้น และนำทักษะชีวิตมาใช้ในการพัฒนาตนเองและแก้ปัญหา เช่น การเรียนแบบโครงงาน

1.8 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดโครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เช่น กิจกรรมชุมนุม หรือการสอนเสริม

1.9 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ผู้บริหารควรอาศัยความรู้และประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาเพื่อบรรลุตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาที่ตั้งไว้ เช่น การแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการจากสภาพบริบทของสถานศึกษา

1.10 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา เช่น รับฟังความคิดเห็นและความต้องการของชุมชนเพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยในการพัฒนาลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับความสำเร็จในการบริหารงานของสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และรูปแบบในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- เฉลิมชัย หาญกล้า. (2559). *การบริหารการศึกษา หลักการ แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์อินเตอร์คอร์पोเรชั่น.
- บงกช วิจิบ. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7*. (งานนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- พรสุดา ฝากาผีด, ประภาวรรณ ตระกูลเกษมสุข และ ดวงทอง นุกูลกิจ. (2567). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี*. *วารสาร มจร. อุบลปริทรรศน์*, 9(1), 267-278.
- พีระภัทร พิมพ์คำ, สุรัตน์ ดวงชาทม และ เยาวลักษณ์ สุตะโคตร. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2*. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 10(40), 91-101.
- มานิตา น้อยใหญ่และ นันทิยา น้อยจันทร์. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร*. *วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา*, 9(3), 42-51.
- รอชียะห์ ลาเต๊ะ. (2561). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามจังหวัดปัตตานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- วินา สุทธิโพธิ์ และจักรกฤษณ์ โปตาพล. (2561). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2*. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*, 7(2), 99-114.
- อนุสรณ์ สุทธหลวง, อำนาจ บุญประเสริฐ และ พงนิย มั่งคั่ง. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2*. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 19(86), 106-122.
- Ash, R. C. & Persall, J. M. (2000). The principle as Chief Learning Officer: Developing Teacher Leaders. *NASSP Bulletin*, 84(616), 15-22.
- Gibson, R. L., Reimold, W. U. & Stevens, G. (1998). Thermal-metamorphic signature of an impact event in the Vredefort dome South Africa. *Geology*, 26(9), 787-790.
- Hoy and Miskel. (2008). *Educational Administration Theory, Research, and Practice*. (8th ed.). New York: McGraw-Hill.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.